

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Росица Симеонова

СУ „Св. Климент Охридски“, Факултет по педагогика

на дисертационен труд на тема:

ПРОЕКТИРАНЕ И АНАЛИЗ НА ТРУДА НА СОЦИАЛНИЯ РАБОТНИК В ДЪРЖАВНАТА СФЕРА НА СОЦИАЛНОТО ПОДПОМАГАНЕ

разработен от ас. Атанас Людмилов Генчев

*за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“
по професионално направление 3.4. Социални дейности*

Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е посветен на много актуален и слабо изследван в българската специализирана литература проблем, какъвто е труда на социалния работник и неговия дизайн в основната държавна институция за социална работа у нас – Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП). В този смисъл теоретико-емпиричното дисертационно изследване е актуално и значимо като проблематика и е пригодно за българската научна литература, особено с емпиричната си част и представения авторски модел за дизайн и редизайн на труда в ДСП.

Дисертацията е с общ обем от 436 стр, от които 96 стр. приложения. Същинската част с обем 340 стр. и е подходящо структурирана в увод, три глави, заключение, литература (от 170 източника) и 15 приложения.

Уводът (с. 5-11) успешно изпълнява предназначението си, като убедително е обоснована актуалността и значимостта на проучваната тема и подходящо са формулирани основните компоненти на дисертационното изследване – обект, предмет, цел, задачи, изследователски методи, хипотези.

Първа глава (с. 12-158) представя теоретичните основи на проучвания проблем. Много добре е изяснена същността на дизайна, проектирането и анализа на труда като дейности по управление на персонала и значението им за организацията. Компетентно

са дефинирани основните понятия, като са изведени авторски определения на базата на представения богат набор от дефиниции в специализираната литература. На следващо място е представен статута и функциите на ДСП като основни държавни институции в сферата на социалното подпомагане, много добре са анализирани характеристиките и условията на труд на социалния работник в ДСП. Основно внимание в тази част, в съответствие с темата на дисертационния труд, е отделено на спецификите на дизайна на труда на социалния работник в ДСП чрез анализ на релевантната нормативна база, съществуващите практики и актуални проблеми, произтичащи от сегашния дизайн на труда в ДСП.

Във *втора глава* (с. 159-293) са представени резултатите от проведеното от докторант Генчев количествено-качествено емпирично изследване, реализирано с комплексна методика (включваща основно авторски, както и адаптирани и оригинални инструменти – въпросници за проучване характеристиките на труда в ДСП, наблюдение, полуструктурирано интервю, фокус-групи). Изследването е много ценно и приносно, тъй като подобен всеобхватен анализ на труда на социалния работник в ДСП не е правен досега у нас. Освен това е реализирано с методика, адаптирана за спецификите на труда в ДСП, представено е предложение за норма на натовареност на труда на социалния работник в ДСП, проучени са въздействията от промени в условията на труд в ДСП и са очертани основни проблеми и затруднения, свързани с дизайна на труда в ДСП. Проучването е реализирано в 4 ДСП в различен тип градове с всички заинтересовани страни – директори и началници на трите отдела в ДСП, главни социални работници и социални работници.

Въз основа на задълбочения теоретичен анализ, комплексното количествено-качествено емпирично изследване и очертаните проблеми в дизайна на труда на социалния работник в ДСП, в *трета глава на дисертационния труд* (с. 294-316) Атанас Генчев представя разработения от него модел за дизайн и редизайн на труда на социалния работник в ДСП, който се състои от теоретичен модел за дизайн и практико-приложен модел за редизайн на труда на социалния работник в ДСП, който адресира очертаните проблеми в съществуващия дизайн и предлага варианти за решението им. Приложимостта и качествата на модела са проучени чрез експертна оценка и фокус група с релевантни специалисти и заинтересовани страни (университетски преподаватели по социална работа и УЧР, експерти от АСП и специалисти от ДСП – ръководители на отдели, главни социални работници и социални работници). Всички респонденти оценяват положително предложените модели като цяло (особено този за

редизайн) и по отделни техни характеристики – теоретична обоснованост, иновативност, приложимост, отразяване спецификите на ДСП, решаващ очертаните проблеми в управлението на персонала, ефекти от прилагането им.

В *заключението* убедително са изведени обобщения и изводи от проведеното теоретико-емпирично изследване и експертната оценка, както и аргументирани препоръки, насочени към оптимизиране на трудовия процес и решаването на някои от очертаните проблеми в работата на социалните работници в ДСП.

Литературата включва 170 актуални и релевантни на проучваната проблематика научни публикации, нормативни документи и електронни източници, а в *приложенията* са представени всички изследователски инструменти, с които е реализирано емпиричното дисертационно изследване.

Основни достойнства и приноси на дисертационния труд

Като приемам формулираните от докторанта научни приноси на дисертационния труд, бих отбелязала следните основни негови достойнства и приноси, които обобщават реалните постижения на представеното теоретико-емпирично изследване.

- 1) Проучен е задълбочено и в неговата цялост един слабо изследван в българската специализирана литература проблем, какъвто е този за дизайна на труда на социалния работник в ДСП – теоретично, нормативно и емпирично.
- 2) Изведени са аргументирани авторски дефиниции на основните понятия, свързани с проучваната проблематика.
- 3) Проведено е комплексно и приносно емпирично изследване на характеристиките и условията на труд на социалния работник в ДСП с предимно авторска методика и е предложен проект на норма за натовареност на труда на социалния работник в ДСП.
- 4) Разработен е теоретичен модел за дизайн и практико-приложен модел за редизайн на труда на социалния работник в ДСП, конструиран на базата на задълбочен анализ на релевантните теории в специализираната научна литература, на резултатите от проведеното емпирично изследване и предлагащ решения на очертаните проблеми в практиката по управление на персонала в ДСП.
- 5) Адекватни предложения за решения на очертаните проблеми са представени и в заключението и в някои от приложенията на дисертационния труд.

Автореферат и публикации по темата на дисертационния труд

Авторефератът коректно отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд и успешно обобщава най-важните и приноси негови части. Атанас Генчев има 4 публикации по темата на дисертационния труд – 2 студии и 2 статии, които представят значими аспекти от теоретичната и емпирична част на дисертационния труд.

Заклучение

Направеният анализ на постиженията на дисертационния труд и отбелязаните негови безспорни достойнства и научни приноси ми дават основание убедено да предложа на **членовете на уважаемото научно жури да присъдят на Атанас Людмилов Генчев научната и образователна степен „Доктор”** по професионално направление 3.4. Социални дейности.

София,
7.05.2019 г.

Изготвил становището:
(доц. д-р Р. Симеонова)